

УДК 378.147.88+616.314/084+371.315

ШЛЯХИ АДАПТАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ З ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ЗГІДНО З КРЕДИТНО-MОДУЛЬНОЮ СИСТЕМОЮ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ІФНМУ

Н. І. Шовкова

Івано-Франківський національний медичний університет

WAYS OF ADAPTATION OF MEDICAL PRACTICE IN DENTAL DISEASES PREVENTION ACCORDING TO THE CREDIT-MODULAR SYSTEM AT THE DEPARTMENT OF PEDIATRIC DENTISTRY OF IFNMU

N. I. Shovkova

Ivano-Frankivsk National Medical University

У статті висвітлено шляхи адаптації виробничої лікарської практики з профілактики стоматологічних захворювань згідно з кредитно-модульною системою навчання на кафедрі дитячої стоматології для студентів третього курсу стоматологічного факультету. Розроблено та пристосовано інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Для якісної професійної підготовки спеціалістів європейського рівня організовано сучасні кабінети гігієни з удосконалення професійних навичок та вмінь. Результатами проведення виробничої практики є формування клінічного мислення, розширення професійного світогляду майбутніх лікарів, що мотивуватиме їх до самостійної роботи та до впровадження отриманих знань у практичну профілактичну медицину.

The article highlights the ways of medical practice adaptation in the prevention of dental diseases based on the credit-modular system at the Department of Pediatric Dentistry for third-year students of the dental faculty. It was developed and adapted a complex of interactive educational and methodological software. For high-quality professional training of European level specialists and improvement of professional skills was organized the modern classes for oral hygiene. The goals of medical practice are the formation of clinical thinking, expanding of the professional outlook of the future doctors that will motivate them to work independently and to implement the acquired knowledge into the practical preventive medicine.

Вступ. Розвиток і удосконалення системи вищої медичної освіти відповідно до сучасних вимог має забезпечити інтеграцію України у світовий науковий простір, приєднання до Болонського процесу [1]. Як будь-яке нововведення, впровадження кредитно-модульної системи потребує диференційованого підходу до зміни існуючої системи навчального процесу [2]. Щодо навчання студентів-стоматологів, то вищезазначені складності стосуються в першу чергу виробничої практики, оскільки спеціальність передбачає не тільки володіння теоретичними знаннями з дисципліни, а, насамперед, високоякісне виконання професійних маніпуляцій. Виробнича практика дозволяє удосконалити та закріпити практичні навички, отримані у процесі навчання: при проведенні профілактичних оглядів пацієнтів різної вікової категорії; при визначенні факторів ризику основних стоматологічних захворювань; при заповнюванні необхід-

ної документації (стоматологічної амбулаторної карти, карти з оцінки стоматологічного статусу, щоденника виробничої практики тощо). Студенти повинні навчитися планувати раціональні профілактичні заходи для запобігання розповсюдженості стоматологічних захворювань та оцінити їх клінічну ефективність, навчитися працювати у колективі та приймати колегіальні рішення. За час проходження практики студент-медик повинен оволодіти правилами медичної етики та деонтології у профілактичній, стоматологічній роботі з пацієнтами різної вікової категорії [3, 4].

Основна частина. На кафедрі дитячої стоматології студенти проходять виробничу лікарську практику з профілактики стоматологічних захворювань, відповідно до кредитно-модульної системи освіти, після V семестру навчання. З метою забезпечення проходження виробничої практики був створений інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення. Даний комплекс містить: навчальну про-

© Н. І. Шовкова

граму дисципліни, методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів, рекомендовану літературу, перелік практичних навичок й алгоритми їх виконання, ситуаційні задачі і тестові завдання для підсумкового модульного контролю. На кафедрі розроблено щоденник з виробничої лікарської практики. Обсяг виробничої лікарської практики з профілактики стоматологічних захворювань за спеціальністю: 7.12010005 – “Стоматологія” складає 105 годин, що відповідає 3,5 кредиту, з них: 60 годин – практичні заняття, 41 година – самостійна робота, 4 години – підсумковий модульний контроль. Програма структурована на 1 підсумковий модуль [4].

Аналіз виробничої практики на кафедрі дитячої стоматології проводиться у формі обговорення та оцінки якості виконання профілактичних заходів, проведених студентами. Практичні заняття проводяться у сучасних кабінетах гігієни, де відшліфовуються алгоритми практичних навичок, розв’язуються ситуаційні задачі, проводиться тестування. Основною метою лікарської виробничої практики є залучення студентів до активної санітарно-просвітницької роботи з різними віковими групами дітей щодо профілактики основних стоматологічних захворювань. В присутності запрошених дітей і батьків студенти прищеплюють дітям навички профілактичних заходів, а також навчають правил гігієни порожнини рота, контролюють їх знання щодо правильного вибору і використання предметів та засобів гігієни ротової порожнини. Санітарно-просвітницькі заняття проводяться з використанням різноманітних інформаційних джерел (бюлетенів, альбомів, слайдів, стендів, таблиць, муляжів).

Обов’язковим для кожного студента є ведення щоденника виробничої практики. Щоденник є основним документом на період виробничої практики, включаючи її захист. Студенти зобов’язані за період

практики, кожен день записувати в щоденник усе, що виконано за робочий день, а також подавати його щодня на підпис безпосередньому керівнику (лікарю-стоматологу від лікувального закладу). Після завершення виробничої практики студент заповнює підсумковий звіт про виконану роботу і здає щоденник для перевірки керівнику виробничої практики від кафедри.

Підсумковий модульний контроль є завершальним у проходженні лікарської практики і складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина приймається у вигляді комп’ютерного тестового контролю. Практична частина вимагає від студента демонстрації практичних навичок та вирішення ситуаційних задач. Це дає змогу оцінити рівень не тільки теоретичної підготовки, а і рівень практичних навичок та вмінь, які студенти здобули і засвоїли у кабінетах гігієни та клінічних залах [3].

Висновок. Отже, розроблений та адаптований навчально-методичний комплекс з профілактики стоматологічних захворювань на кафедрі дитячої стоматології ІФНМУ дозволяє ефективно проводити виробничу лікарську практику згідно з кредитно-модульною системою навчання. Таким чином, відповідно до кінцевих цілей робочої програми виробничої практики, студенти здобувають практичні знання та вміння, необхідні для визначення факторів ризику основних стоматологічних захворювань, їх ускладнень та проведення заходів комплексної профілактики стоматологічних захворювань. Здобуті під час практики знання та вміння по розробці і реалізації у дітей різного віку різних форм та рівнів профілактики основних стоматологічних захворювань (масової і індивідуальної, загальної і місцевої, екзо- чи ендогенної, медикаментозної і безмедикаментозної) формують і розширюють у студентів професійний світогляд майбутнього лікаря з точки зору профілактичної медицини.

Література

1. Александрук Д. П. Перший досвід впровадження Болонського процесу / Д. П. Александрук, В. В. Капечук, М. М. Островський // Перші результати та перспективи реформування системи медичної освіти в Україні : тези доповідей навчально-метод. конференції, ЗМАПО, 1 – 2 червня 2006 р. – Запоріжжя, 2006. – С. 8–10.

2. О целесообразности кредитно-модульной организации учебного процесса в системе высшего стоматологического образования / Ю. В. Думанский, А. Н. Талалаенко, А. А. Удод [и др.] // Український стоматологічний альманах. – 2011. – № 4. – С. 110–115.

3. Програма навчальної дисципліни “Сестринська практика в стоматології” для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. – К., 2011. – 40 с.

4. Організація і методичне забезпечення виробничої практики з терапевтичної стоматології в контексті кредитно-модульної системи / Т. О. Петрушанко, А. К. Ніколішин, Н. М. Іленко [та ін.] // Український стоматологічний альманах. – 2012. – № 6. – С. 118–123.

Отримано 15.01.14